

Muerte en el barrio

d'Alfonso Sastre

Dia: 25 de febrer. **Escenari:** « Casino de Granollers-Club de Ritmo ». **Elenc:** « Palestra », de Sabadell.

L'autor. Va néixer a Madrid l'any 1926. És llicenciat en Filosofia y Lletres. La primera obra de duració normal que estrenà, fou *Escuadra hacia la muerte*, l'any 1953, amb un gran èxit i una més gran discussió. Següents després, *La mordaza*, *La sangre de Dios*, *El pan de todos* i *El cuervo*, totes elles acollides amb fortes polèmiques, tant per la crítica com pel públic.

La línia general del seu teatre és molt àbria i esquematitzada. S'ha dit que la seva manera de fer no té antecedents al teatre espanyol. Potser aquesta manca de connexió ha contribuït al fet que Sastre hagi tingut, i tingui encara, tants detractors, tanta gent que no comprèn o no vol comprendre el missatge que té la seva producció.

Sastre considera el teatre, no com un joc ni com una diversió, sinó com una missió transcendent, com quelcom molt seriós i alhora important i decisiu. És un escriptor de gran ambició, en el bon sentit de la paraula. Se'l considera com l'autor espanyol més representatiu de l'angoixa vital de l'home. Més que buscar tècniques i procediments nous en l'exposició dels seus drames, els orienta vers una temàtica que planteja aguts conflictes morals i socials del nostre temps, amb un estil i un llenguatge molt directes, totalment anti-declamatoris i antiretòrics. És un tràgic modern, influenciat sens dubte per Camus i Sastre.

L'obra. *Muerte en el barrio* és un drama que ha de situar-se dintre del teatre que el mateix Sastre denomina d'agitació, de combat. Sastre és un soldat que sempre es troba a primera línia. Per força, doncs, mata o mor. Davant d'una obra seva, l'espectador no queda ni pot quedar mai indiferent; surt engrescat o bé dient mil penjaments. No hi ha terme mig. Aquest fenomen el veiérem ben clar al « Casino ». I, en el fons, no ens estranya. Sastre té una manera de dir les coses, que encara

no hi estem avesats del tot. Ell pateix amb les figures que crea i el seu llenguatge sincer, concís, just, tallat i sec, no sona bé a moltes orelles. Vivim encara influenciats pel teatre altisonant i efectista. I Sastre n'és l'antítesi. Els seus personatges no són de cartró. Són de carn y ossos. I els problemes són vius, reals. I, sovint, « grés, I en les paraules, que diuen no hi ha palla. Tot és gra. I gra fort. I tot això ens ho serveix amb una magnífica plasmació de l'ambient, del clima, que arriben a convertir-se en un personatge més. I, en certs moments, en un dels més importants.

L'argument, en quatre ratlles, es del següent: Un nen ha estat atropellat per un camió. És recollit i dut al dispensari. No hi ha el metge de guàrdia i, per manca d'assistència, el nen, que podia haver-se salvat, mor. A poc a poc, creix en l'ànim de la gent del barri un sentit col·lectiu de la justícia i de la responsabilitat. I de sobte, sorgeix l'acte fortuit: el metge és trobat en un bar, perdent el temps, lliurat de nou al seu divertiment habitual: la beguda, Les sangs bullen, la temperatura ambiental i social són molt elevades i esclata la tragèdia: el metge és occit. L'autor ve a dir-nos que la injustícia sempre desemboca en una altra injustícia.

Ara bé: hi ha una cosa que no veiérem prou clara. Al pròleg, en el diàleg que sostenen el Comissari i el cafeter, es parla d'un llinxament, i es diu que tothom i tot va quedar tacat de sang. Nosaltres esperàvem, doncs, que la mort del metge hauria estat causada per tots els homes presents al bar, per tot el barri. Ignorem, tota vegada que desconeixiem l'obra, si *Palestra* en modificà el final, o bé si ja és una falla del propi autor. Creiem que la idea d'aquest era plasmar precisament la incubació i l'explosió del sentit col·lectiu que abans dèiem. Fer una tragèdia en la qual el poble fos el veritable protagonista, com un « Fuenteovejuna » dels nostres dies. La forma com es resol la mort del metge, destrueix al nostre entendre precisament aquesta idea, i el drama queda molt reduït i molt difús, circumscrit gairebé a una venjança personal del pare de la criatura morta. I l'obra, així, perd molts quilats.

Els elements interpretatius. *Palestra* no defrauda mai. Amb tot, aquesta vegada la seva actuació pecà un xic d'inseguretat. Es veié que era el primer cop que representava aquesta obra, sobretot per la mica de lentitud que s'imprimí al diàleg i per algunes petites vacil·lacions de certs actors.

Sebastià Sellent, *Comissari*, s'acredità, una vegada més, com l'actor sobri de sempre, de gran estil. De tots, és el que féu el tipus amb més naturalitat. I això que és un dels papers que, en l'argot teatral, se'n

diu un or, Esteve Bertran, *Pedro*, el cafeter, no ens acabà de fer el pes, sobretot en el pròleg. Creiem que no acabà de marcar prou l'excitació nerviosa que havia de tenir. I Esteve Bertran, perquè el coneixem i ens ho ha demostrat altres vegades, és un actor a qui hem d'exigir el màxim. Arnau Julià, *Arturo*, el pare de la criatura morta, tingué moments de tot. En general, però, la seva actuació fou un xic freda. Concepció Domènech, *Juana*, ens demostrà finor i ductilitat i una perfecta penetració amb aquest breu personatge principalment en l'evocació del fill mort. un dels pocs moments en els quals Sastre rubrica el diàleg amb un accentuat lirisme. Pompili Avellaneda, *Luis*, matissà bé el tipus de noi tuberculós i desenganyat. Antoni Abadal, *Dr Sanjo*, actuà amb una digna correcció, fent una mort del tot reeixida. Cal dir que aquesta darrera escena difícil de resoldre, fou d'una gran plasticitat, aconseguida plenament, i va merèixer els més forts aplaudiments de l'auditori. La resta dels intèrprets, en papers de no gaire lluïment, col·laborà eficaçment.

Magnífica, com sempre, i del tot evocadora, l'escenografia (Ramon Ribalta). Molt ben resolt els efectes sonors (Josep Gili), que marcaren adequadament l'atmosfera de l'obra. Felicitem novament Salvador Fitè, qui palesà gran taste i fina sensibilitat en la seva tasca de director.

Una advertència final: Hem de recordar als elements de *Palestra* que el teatre del Casino, entre d'altres defectes, no reuneix condicions acústiques. Vol dir això que encara que algunes vegades vagi en contra de la naturalitat escènica, s'han d'esforçar en parlar una mica més fort. Contràriament, moltes frases i alguns fragments es perden en el buit. Això es pogué constatar molt més a l'escena final de l'obra. Aquells cops dels jugadors de dòmino amb les fitxes — que nosaltres vam creure necessaris per a assenyalar la tensió nerviosa que ha d'anar pujant de to i envair l'ànim dels actors i dels espectadors — otegaren bastant la conversa d'« Arturo » i el cafeter. Cal que no ho oblidin en futures actuacions.

R. MUNNÉ i COLL

Rafael Boluda

Ebanista Barnizador
Muebles de encargo

Restauraciones a domicilio

Tienda: Tarafa, 89 - Taller: Gerona, 85
GRANOLLERS

Todo el año...

JUGUETES - BICICLETAS
DEPORTES - TELEVISION
RADIO-CICLOMOTORES

SASTRE

Sólo marcas de prestigio